

Katyń 1940

<https://katyn.ipn.gov.pl/kat/przedmioty-i-relikwie/dokumenty-z-dolow-smier/3634,WISNIEWSKI-Antoni-Zdzislaw.html>
25.04.2024, 09:40

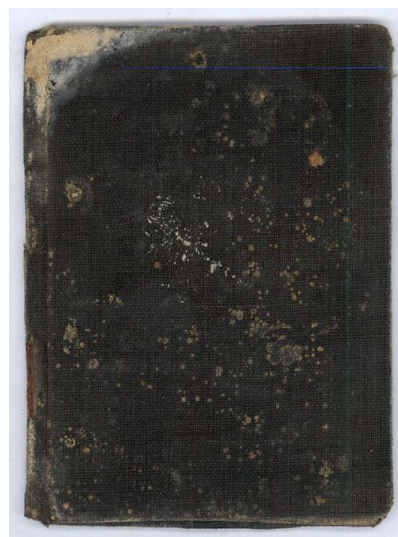
DOKUMENTY Z DOŁÓW ŚMIERCI

WIŚNIEWSKI Antoni Zdzisław

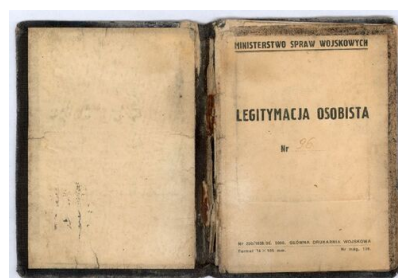
WIŚNIEWSKI Antoni Zdzisław, urodzony 5 lipca 1911 r. w Dębowcu, pow. Jasło. Syn Aleksandra (kierownika szkoły) i Józefy. Od 1922 r. uczęszczał do Gimnazjum Państwowego im. Króla St. Leszczyńskiego. 12 czerwca 1923 r. zdał maturę. W czerwcu 1929 r., za zgodą rodziców, wstąpił do Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi. Ukończył ją jako prymus. Przydzielono go do Szkoły Podchorążych Artylerii. Mianowano go podporucznikiem artylerii. Został awansowany do stopnia porucznika i przydzielony na stanowisko młodszego oficera baterii w 3. pułku artylerii lekkiej. Przeniesiono go do organizowanej Mazowieckiej Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii nr 2 w Zambrowie na stanowisko instruktora jazdy konnej w baterii ćwiczebnej. W końcu sierpnia szkołę przeniesiono do Włodzimierza Wołyńskiego, a jego przydzielono do Ośrodka Zapasowego Artylerii Lekkiej nr 2 w tym mieście. Brał udział w walkach z Niemcami na tamtym terenie. Po 17 września 1939 r. dostał się do sowieckiej niewoli. Osadzono go w obozie w Kozielsku, skąd korespondował z rodziną. Jego nazwisko znalazło się na liście wywozowej 035/3 z 14 lub 15 kwietnia 1940 r. Wywieziono go z obozu 19 kwietnia 1940 r.

Został zamordowany przez funkcjonariuszy NKWD katyńskim lesie w kwietniu 1940 r. W czasie ekshumacji wiosną 1943 r. jego zwłoki oznaczono numerem 3386. Był żonaty.

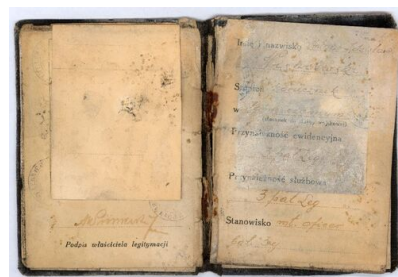
Inwentarz dokumentów katyńskich przechowywanych w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, Kraków 2002, s. 59-60;

#1

#2

#3

**XXVIII. Por. Antoni Zdzisław WIŚNIEWSKI (ur. 1911)
(AM 3386)**

Znaleziono - AM: Offz.-Ausweis, Mitgliedskarte der Kolonialliga, 2 Karten, 1 Brief (legitymacja oficerska, karta członkowska Ligi Kolonialnej, 2 karty pocztowe, list); GK: legitymacja oficerska MSWojsk., Legitymacja Ligi Morskiej i Kolonialnej, 2 listy, 2 karty pocztowe

1. Legitymacja osobista

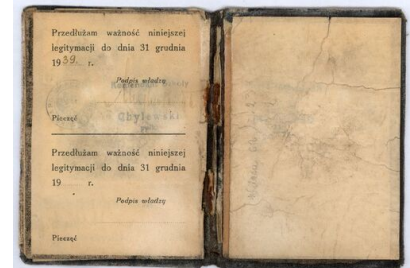
Dobrze zachowana legitymacja wojskowa oprawna w czarne płótno.
(10,5 x 7,5 cm, 6 s., oprawa twarda - płótno, akc. 3/9).

[s. 1] Ministerstwo Spraw Wojskowych / Legitymacja osobista / Nr **96**
[s. 2] [nieczytelna, odklejona fotografia częściowo odbita na s. 3] / podpis właściciela legitymacji **AWiśniewski**
[s. 3] Imię i nazwisko **Antoni Zdzisław / Wiśniewski** / stopień **porucznik** / **w stanie czynnym** / (stosunek do służby wojskowej) / przynależność ewidencyjna **3. pal Leg.** / przynależność służbowa / **3 pal Leg.** / stanowisko **mł. oficer** / **bat. 3 ej**
[s. 4] Posiadane ordery i odznaczenia [nie posiada] / Miejsce i data wystawienia legitymacji **Zamość d. 28 XII - 1935** / Ważna do dnia 31 grudnia 1936 r. / Podpis władzy / **Dowódca pułku / Szalewicz[1]** [podpis nieczytelny] / Pieczęć z orłem **3 Pułk Artylerii Lekkiej Legionów**
[s. 5] Przedłużam ważność niniejszej / legitymacji do dnia 31 grudnia 1937 r. / Podpis władzy [na pieczętce] **Dowódca Pułku / Szalewicz** / Przedłużam ważność niniejszej legitymacji do dnia 31 grudnia / 1938. r. / Podpis władzy / [na pieczętce] **Komendant Szkoły / Chylewski[2]** / **pptk.** [podpis nieczytelny]
[s. 6] Przedłużam ważność niniejszej / legitymacji do dnia 31 grudnia / 1939. r. / Podpis władzy / [na pieczętce] **Komendant Szkoły / Chylewski** / **pptk.** / [okrągła pieczęć:] **Szkoła Podchor. Rez. Art.**
[na drugiej wyklejce adres pisany ołówkiem:] **Wilcza 62 m. 23** [dalej tekst nieczytelny]

2. Legitymacja członkowska

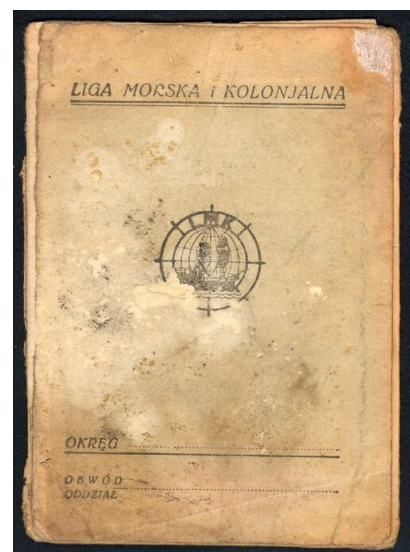
#4

#5

#6

#7

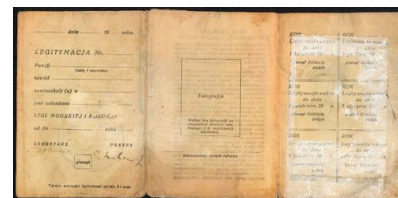
Kartonowa, składana legitymacja członkowska Ligi Morskiej i Kolonialnej. W legitymacji fragment drukowanej wkładki informacyjnej: Cele i zadania Ligi Morskiej i Kolonialnej, Kategorie członków LMK, prawa członków, obowiązki członków (10,5 x 7,5 cm, s. 2) (11 x 7,5 cm, s. 6, akc. 3/13)

#8

[s. 1] Liga Morska i Kolonialna[3] / [znak graficzny LMK] / Okręg [...] / Obwód [...] / Oddział [...]

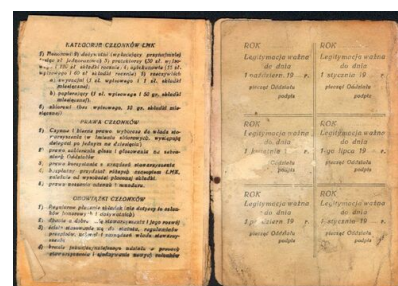
[s. 2] [...] dnia [...] 1937 roku. / Legitymacja Nr. 185 / Pan(i) **Wiśniewski Antoni** / zawód **oficer** [...] / zamieszkały(a) w [...] / jest członkiem [...] / Ligi Morskiej i Kolonialnej / od dnia [...] roku 1936/37 / Sekretarz [podpis nieczytelny] / Prezes [podpis nieczytelny] / [pieczęć okrągła Ligi Morskiej i Kolonialnej] / Termin ważności legitymacji na str. 3 i nast.

#9

[s. 3] [brak fotografii] / Własnoręczny podpis członka

[s. 4] Rok / legitymacja ważna / do dnia / 1 kwietnia 1937 r. / Pieczęć Oddziału / Podpis [pieczęć słabo czytelna, podpis nieczytelna]

#10

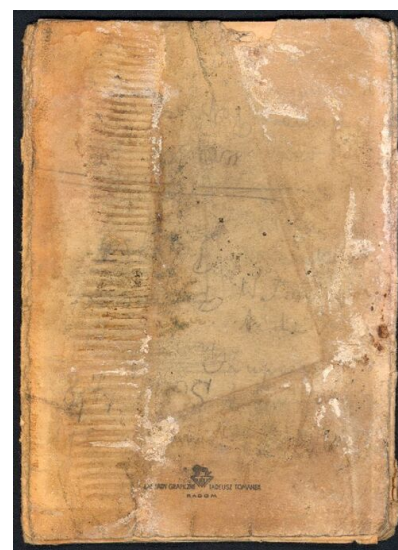
[s. 6] [ołówkowe zapiski nieczytelne]

3. Karta pocztowa

Prawie nieczytelna niemiecka karta pocztowa (Postkarte) nadana w Jaśle ze stemplem poczty w Moskwie z 31 I 1940 (10,2 x 14,5 cm, 2 s., akc. 3/14a)

[s. 1] [z lewej strony:] **Al[...wski** / [...] **Ja[...]** / **Antoni Wiśni[ewski]** / **Miasto Kozielsk** / **Smoleńska [...]** / **Skrzynka [pocztowa] 12** [z prawej strony stempel poczty:] **Moskwa Poczta 31 1 40**

[s. 2] **Wszyscy jesteśmy zdrowi. Brak nam tylko / Ciebie. U nas [...] / Maniu[...niewski [...]** **Od k[...]** / **dowiedzieliśmy się [...]** **Staś wrócił / [...]** **ska [...]** [dalej tekst nieczytelny]

#11

4. Karta pocztowa

Prawie nieczytelna niemiecka karta pocztowa (Postkarte) nadana w Jaśle ze stemplem poczty w Moskwie (10,5 x 12 cm, s. 2 akc, 3/14b)

[s. 1] [z lewej strony:] **Antoni / Wiśniewski / Z.S.S.R. [...]**

#12

/ [...] **Kozielsk** [...] / **Smoleńska** [...] / **Skrzynka pocztowa [12]** [z prawej strony stempel poczty:] **Moskwa Poczta 21 1 40**

[s. 2] [...] **Myśli nasze zawsze przy Tobie. Nadzieja, że [...] / [...] nie zawiodą. Bądź dobrej myśli [...]** [tekst nieczytelny]

5. List z kopertą

Odręczny list napisany w Zamościu 27 grudnia 1939 przez żonę Antoniego Wiśniewskiego, Krystynę
(koperta: 10,2 x 16,5 cm; list: 18 x 14,7 cm, 3 s., akc. 3/11)

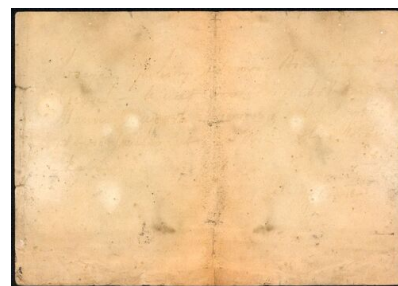
[s. 1] [strona lewa:] **Antoni / Aleksandrowicz / Wiśniewski / Z.S.S.R. miasto Kozielsk / Smoleńska obłaść / Skrzynka pocztowa Nr 12 / Krystyna Wiśniewska / Zamość woj. Lubelskie / ul. gen. Orlicz-Dreszera 32** / [strona prawa:] / **Anton Aleksandrowicz / Wisniewskij / S.S.S.R. / gor. Kozjelsk - Smolenskaja / obłaść Jaszczyk-pocztow. N 12**

[s. 2] [pieczęć z napisem w języku rosyjskim:] **S.S.S.R. Poczta Moskwa [13 lub 15 II 40]**

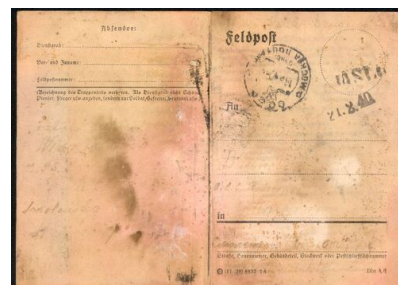
[s. 1] **22.II.1940** [dopisane ołówkiem data otrzymania listu?] / **Zamość 27 / XII 39 r. / Kochany Antku? Strasznie się ucieszyłam Twoim listem / bo do tej pory właściwie nic nie wiedzia- / łam. Przed paru dniami był Zalewski / u nas, trochę mnie pocieszył, bo mówił / że na pewno jesteś w niewoli rosyjskiej. / Teraz napiszę Ci co się dzieje w Dębowcu. / Stale korespondujemy. Marysia z Zosią / Wiśka, Tomcio, Malinka i Jerzyk / są w domu. Wszyscy zdrowi. Stasio / jest we Lwowie też bezpieczny. Manio / w niewoli niemieckiej, mieli od niego / list. Tomcio i Wisia przez jakiś czas / byli u nas. Jędrzek już dosyć dawno / wrócił do domu. Ojciec pracuje i / na razie nam źle nie jest, tylko / brakuje nam Ciebie. Święta były /**

[s. 2] [vacat]

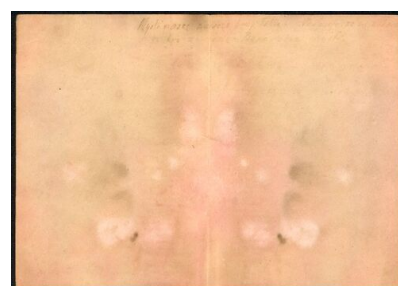
[s. 3] **bardzo smutne, ale nauczyłam / się nie roztkliwiać. / Jesionka i ubranie jest, o to najm- / niejszy kłopot. Wszystkie rzeczy które / przysłałeś, otrzymałam, dywan / Witka też jest i na razie mu / żadne niebezpieczeństwo z mojej / strony nie zagraża. / Powiedz Witkowi, że Miłka jest / w Rumunii z całą rodziną, tylko / babcia została w**

#13

#14

#15

#16

#17

Przemyślu. Zaraz / do Mitki napiszę, bo ona nic nie / wie o Witku. Podam adres Miłki / może Witek napisze. / Romania-Targoviste / Ferdynand Gancarz/ Lager Ofic. Polen./ Nie martw się Kochanie o to czy / mam pieniądze, bo narazie na / wszystko nam wystarcza. /

[s. 4] Jeśli potrzeba Ci coś i będzie można / wysłać, to napisz. / Kochanie nie masz pojęcia jak / mnie Twój list ucieszył, zresztą / teraz trudno to wszystko opisać. / Myślę że za jakiś czas napiszesz / do mnie. / Władzio Koty[...]a też jest w niewoli / niemieckiej, chyba wiesz o tem, że / się ożenił w dzień wojny. / Pozdrów wszystkich twoich towarzyszy. / Całuję Cię mocno / Krycha / Od Rodziców i Jędrka / ucałowania

6. Karteczka papieru

*Papierowa karteczka zawierająca odręcznie napisane adnotacje (adresy)
(13,5 x 18 cm, 2 s., akc. 3/16)*

[s. 1] adres :**p. Mikołaj Ozolin**[4] / u pp. **Sobolewskich / Wilno / ul. Piłsudskiego 30 m. 33 / P. por.**

Lancmański[5] **Wacław / Lublin / Narutowicza 76 / m. 2 / p. Władysław Sokołowski**[6] [Sosołowski?] / u

pp. **Remiszewicz** [?] / **Żoliborz / plac Henkła 1 m. 2**

[s. 2] **Tadeusz Sułkowski**[7] / **Kraków / Chocimska 28 / Wacław Jaskółowicz** [Jaskółowski?] / **Warszawa / ul. Nowogrodzka / 80 / m. 3** [pozostałe adresy nieczytelne]

7. Kartka z adresem

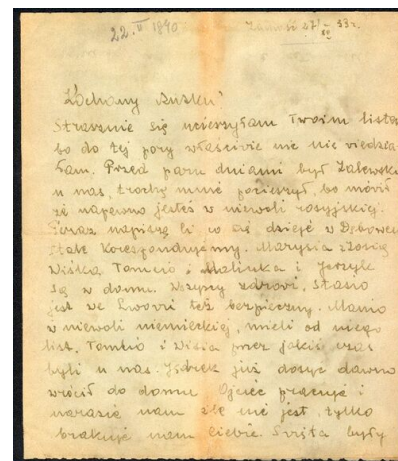
*Papierowa karteczka zawierająca adres w Siedlcach
(6,8 x 4,6 cm, 1 s., akc. 3/10)*

[s. 1] **Siedlce / Maria Walczewska / Piłsudskiego 108 D**

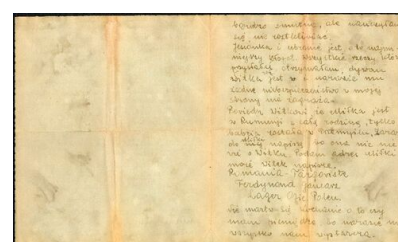
[1] Płk **Wacław Szalewicz** (ur. 1895), dowódca 3 Pułku Artylerii Lekkiej Leg., kawaler VM.

[2] Prawd.: Ppłk **Jan Władysław Chylewski** (ur. 1891), w 1932 major w 8 Pułku Artylerii Ciężkiej, kawaler VM.

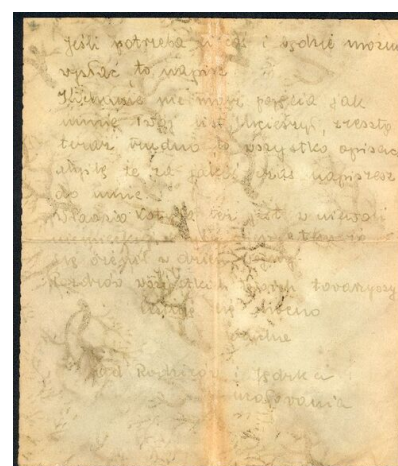
[3] Organizacja społeczna działająca w latach 1918-1939, założona pod nazwą "Bandera Polska", popularyzująca

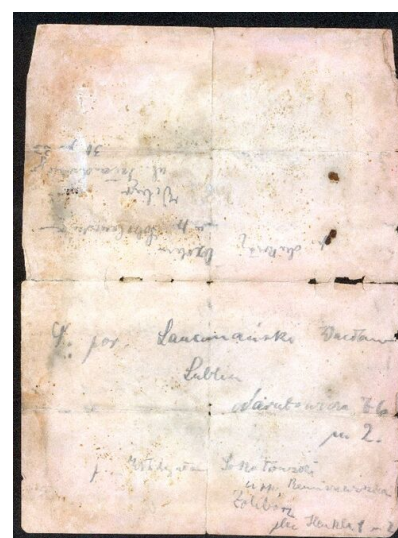
#18

#19

#20

#21

zagadnienia morskie i wychowanie morskie młodzieży.

[4] Być może mowa o Mikołaju Ozolinie (1910-1940), synu Andrzeja, więźniu Starobielska, straconym później w Charkowie, z którym A. Z. Wiśniewski mógł spotkać się w drodze do Kozielska.

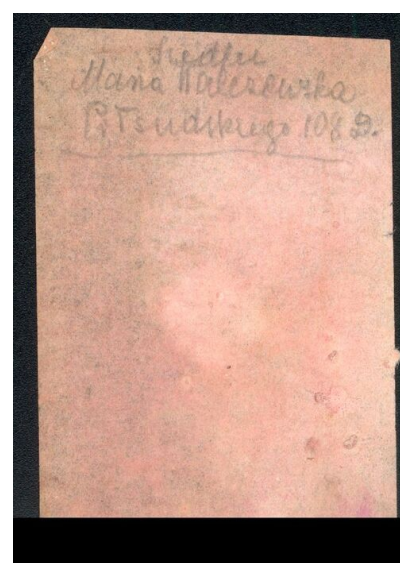
[5] Prawd.: ppor. rez. Wacław Lancmański (1908-1940), do 1939 zamieszkały w Lublinie, komendant powiatowy PW, pozostawał w rezerwie 8 PP Leg. w Lublinie, w kampanii wrześniowej trafił do sowieckiej niewoli, więzień Kozielska, wywieziony z obozu 19 IV 1940, ekshumowany w Katyniu pod nr 1197 (CAW AP 4719; *Księga*, s. 336).

[6] Trudno ustalić o którym mowa. *Księga...* rejestruje trzech oficerów o tym imieniu i nazwisku.

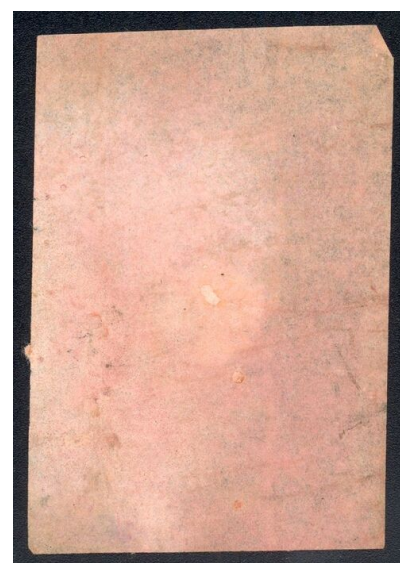
[7] Prawd.: por. Tadeusz Walenty Sułkowski (1912-1940), ur. w Krakowie, absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej i Szkoły Podchorążych Inżynierii w Warszawie, od 1935 ppor., od 1938 por., w kampanii wrześniowej jako oficer 13 Batalionu Saperów (13DP), jeńiec sowiecki i więzień Kozielska, wywieziony na podstawie listy "wywózkowej" z 2 IV 1940 do Katynia i zamordowany (CAW AP 9760; AM 2146; PCK, s. 26; WPH 1994, nr 1-2, *Księga*, s. 157).

#22

#23

#24

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)